

UCHWAŁA NR 364/5159/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia 31 października 2023 roku

w sprawie przyjęcia

**Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych
w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027**

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2094 z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 1 pkt 2, art. 31 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U z 2022, poz. 1079), w związku z art. 59 ust. 1 oraz Załącznikiem X ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L2021 Nr 231, z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się, w celu realizacji kierunkowego wsparcia w ramach interwencji programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 w obszarze instrumentów finansowych Strategię Inwestycyjną dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marcin Jabłoński

Marszałek Województwa Lubuskiego

[podpisano certyfikowanym podpisem elektronicznym]

Strategia Inwestycyjna dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

Zielona Góra, październik 2023 r.

Spis treści

I. Wykaz skrótów	3
II. Definicje.....	4
III. Wprowadzenie.....	7
IV. Podstawy prawne instrumentów finansowych	9
V. Podstawy strategiczne dla wdrażania instrumentów finansowych, polityka inwestycyjna instrumentu finansowego (pkt a załącznika X Rozporządzenia ogólnego 2021/1060)	13
VI. Schemat – model wdrażania	15
VII. Wybór podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy oraz wybór podmiotu wdrażającego fundusz szczegółowy	19
VIII. Kierunki interwencji.....	22
IX. Założenia dla wdrażania instrumentów finansowych i produkty finansowe	26
Działanie FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne	26
Działanie FELB.01.06 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty zwrotne	31
Działanie FELB.02.02 Efektywność energetyczna – instrumenty zwrotne	35
Działanie FELB.02.04 Odnawialne źródła energii – instrumenty zwrotne	44
X. Montaż finansowy instrumentów finansowych.....	54
XI. Zarządzanie finansowe	54
XII. Koszty zarządzania – opłaty za zarządzanie.....	55
XIII. Wykorzystanie i ponowne wykorzystanie zasobów związanych ze wsparciem z Funduszy zgodnie z art. 60 i 62;.....	56
XIV. Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie wdrażania instrumentu finansowego w celu zapewnienia zgodności z art. 42 i art. 50.....	57
XV. Działania informacyjno-promocyjne	58
XVI. Zmiany i aktualizacja Strategii Inwestycyjnej.....	59

I. Wykaz skrótów

BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego

B2E - Biznes – pracownik

B2C – Biznes - klient

CP – Cel Polityki

CS – Cel Szczegółowy

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFSP - Europejski Fundusz Społeczny Plus

EUR – Euro

IF – Instrument finansowy / Instrumenty finansowe

IZ FEWL 21-27 – Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027

KM FEWL 21-27 – Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027

MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwo/a

OZE – Odnawialne Źródła Energii

EE – Efektywność Energetyczna

FEWL 21-27 – Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027

SRWL 2030 - Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030

Rozporządzenie ogólne 2021/1060 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społeczny Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej Rozporządzenie EFRR - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

GBER - Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG)

II. Definicje

- **Instrument finansowy** – oznacza formę wsparcia udzielanego w ramach struktury, z wykorzystaniem której produkty finansowe są dostarczane ostatecznym odbiorcom;
- **Inwestycja końcowa** - przedsięwzięcie realizowane przez Ostatecznego Odbiorcę, na które przeznaczone jest wsparcie w postaci Produktu Finansowego udzielane na podstawie Umowy Inwestycyjnej;
- **BGK** – Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany również Beneficjentem lub Podmiotem wdrażającym Fundusz Powierniczy;
- **Beneficjent** - w kontekście instrumentów finansowych – podmiot, który wdraża fundusz powierniczy, lub, jeżeli nie istnieje struktura z funduszem powierniczym, podmiot wdrażający fundusz szczegółowy, lub, jeżeli instytucja zarządzająca zarządza instrumentem finansowym – instytucję zarządzającą;
- **B2E** - Biznes – pracownik (B2E) – to model, w którym firma wykorzystuje elektroniczne środki przekazu (Internet, intranet, rozwiązania mobilne itp.) do komunikacji z pracownikami, w celu ułatwienia lub umożliwienia im realizacji zadań;
- **B2C** - nazwa relacji występujących pomiędzy przedsiębiorstwami i klientami indywidualnymi. Są one często realizowane za pomocą Internetu;
- **Operacja** - w kontekście instrumentów finansowych – wkład z programu do instrumentu finansowego oraz późniejsze wsparcie finansowe udzielane na rzecz ostatecznych odbiorców z tego instrumentu finansowego;
- **Produkt finansowy** - środek wsparcia finansowego mogący przybrać formę pożyczki, oferowany przez Partnera Finansującego na rzecz Ostatecznych Odbiorców na warunkach określonych w Umowie Operacyjnej;
- **Ostateczny odbiorca** - Podmiot otrzymujący wsparcie w postaci Produktu Finansowego w ramach Umowy Inwestycyjnej na Inwestycję końcową;
- **Wkład z programu** - oznacza wsparcie z Funduszy oraz jakiegokolwiek krajowego publicznego i prywatnego współfinansowania na rzecz instrumentu finansowego; Wkład, o którym mowa w art. 2 pkt 19 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, wnoszony w ramach Projektu;
- **Fundusz powierniczy** - Fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt 20 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, ustanowiony przez BGK w celu realizacji Umowy o finansowaniu Projektu;
- **Fundusz szczegółowy** - Fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt 21 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, ustanowiony przez Partnera Finansującego w ramach danej Umowy Operacyjnej;

- **Podmiot wdrażający instrument finansowy** - oznacza podmiot prawa publicznego lub prywatnego realizujący zadania funduszu powierniczego lub funduszu szczegółowego;
- **Partner Finansujący** - inaczej Podmiot wdrażający fundusz szczegółowy, w tym bank, instytucja finansowa, fundusz pożyczkowy wybrany przez podmiot wdrażający fundusz powierniczy (BGK) zgodnie z postanowieniami art. 59 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz postanowieniami Umowy w celu wdrażania Funduszu Szczegółowego;
- **Efekt dźwigni** - oznacza kwotę finansowania podlegającego zwrotowi przekazywaną ostatecznym odbiorcom, podzieloną przez kwotę wkładu z Funduszy;
- **Koszty zarządzania** - oznaczają koszty bezpośrednie lub pośrednie zwracane na podstawie dowodów poniesienia wydatków w związku z wdrażaniem instrumentów finansowych;
- **Oplaty za zarządzanie** - Oplaty należne podmiotowi wdrażającemu Fundusz Powierniczy i podmiotom wdrażającym Fundusze Szczegółowe w związku z realizacją Umowy o finansowaniu/ Umowy operacyjnej, o których mowa w art. 68 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060;
- **Analiza ex-ante / Analiza** – Analiza ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu dla województwa lubuskiego na lata 2021-2027, Raport końcowy, Gdańsk 2021 r., Korekta Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Zielona Góra luty 2022 r.; Analiza sporządzona przez Instytucję Zarządzającą zgodnie z art. 58 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060;
- **Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 / IZ FEWL 21-27** – instytucja odpowiadająca za zarządzanie programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 w rozumieniu art. 71 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060;
- **MŚP** – mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa spełniające przesłanki określone w Załączniku I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- **Pomoc de minimis** – środki pomocy o których mowa w art. 3 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;

- **Podmiot wdrażający fundusz powierniczy** - oznacza podmiot prawa publicznego lub prywatnego realizujący zadania funduszu powierniczego;
- **Podmiot wdrażający fundusz szczegółowy** - oznacza podmiot prawa publicznego lub prywatnego realizujący zadania funduszu szczegółowego;
- **Nieprawidłowość** - Każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem, zgodnie z art. 2 pkt 31 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060;
- **Polityka Wyjścia** – Polityka wyjścia z Funduszu Powierniczego;
- **Projekt** – każdy z projektów realizowanych w ramach działań dedykowanych instrumentom finansowym, stanowiący operację w rozumieniu art. 2 pkt. 4 lit. b Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, zgłoszony przez BGK we Wniosku o dofinansowanie;
- **Roczny Plan Działań** - Dokument przygotowany przez BGK, określający planowany przebieg realizacji Projektu w przyszłym okresie, tj. roku kalendarzowym;
- **SL 2021** - Aplikacja wspierająca realizację projektów, wchodząca w skład Centralnego systemu teleinformatycznego (CST2021), tj. systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 29 Ustawy wdrożeniowej na lata 2021-2027;
- **Umowa Inwestycyjna** - Umowa zawarta pomiędzy Partnerem Finansującym a Ostatecznym Odbiorcą w celu wsparcia Inwestycji Końcowej z wykorzystaniem Produktu Finansowego;
- **Umowa Operacyjna** - Umowa zawarta pomiędzy BGK a Partnerem Finansującym w celu wdrażania Funduszu Szczegółowego;
- **Ustawa wdrożeniowa na lata 2021-2027** - Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;
- **Wydatki kwalifikowalne** - Wydatki w rozumieniu art. 68 Rozporządzenia ogólnego, ponoszone w ramach Projektu;
- **Zasoby zwrócone** - Środki zwrócone do Funduszu Powierniczego po ich wykorzystaniu przez Ostatecznych Odbiorców w ramach Instrumentów Finansowych, przypisane do Wpłaconego Wkładu, w tym zwroty kapitału, odsetki oraz wszelkie przychody i inne wygenerowane wpływy;

III. Wprowadzenie

Strategia Inwestycyjna dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 określa obszary wsparcia, cele oraz środki finansowe jakie planuje się przeznaczyć na realizację programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 poprzez instrumenty finansowe. Jest ona podstawowym dokumentem określającym relacje formalnoprawne i zasady współpracy Instytucji Zarządzającej FEWL 21-27 z podmiotami wdrażającymi IF w województwie lubuskim.

Odpowiednie wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych oparte zostało na ocenie ex-ante, sporządzonej zgodnie z regulacjami Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 (art. 58 ust. 3). Dokument pn. Analiza ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu dla województwa lubuskiego na lata 2021-2027¹, powstał w celu wsparcia Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 w zakresie określenia obszarów i możliwości finansowania środkami zwrotnymi interwencji Polityki Spójności wskazanej w przedmiotowym programie dla lubuskiego, który finansowany jest z funduszy europejskich.

Strategia inwestycyjna opracowana została w oparciu o wyniki oceny ex-ante, ale także z uwzględnieniem ostatecznej wersji programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej z dnia 7 grudnia 2022 r. a przyjętego 13 grudnia 2022 r. przez Zarząd Województwa Lubuskiego. W wyniku stanowiska Komisji Europejskiej zapisy dotyczące instrumentów finansowych w FEWL 2021-2027 uległy zmianie w porównaniu do tych pierwotnych, przyjętych na podstawie analizy ex ante..

Zgodnie z Umową Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce² alokacja środków unijnych na program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 wynosi 914 841 216 euro, w tym 651 731 397 euro pochodzi ze środków EFRR oraz 263 109 819 euro z EFS+. Zaplanowano, że Program będzie oferował wsparcie w formie:

- Dotacji;

¹ Analiza ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu dla województwa lubuskiego na lata 2021-2027, Raport końcowy, Gdańsk 2021 r., Korekta Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Zielona Góra luty 2022 r.

² Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce, Warszawa, 30 czerwca 2022 r.

- Dotacji warunkowej;
- Instrumentów finansowych, w tym instrumentów mieszanych³;

Zastosowanie instrumentów zwrotnych zostało zaplanowane w następujących obszarach FEWL 2021-2027:

- Priorytet 1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki
 - Cel Szczegółowy (ii) *Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych.*

Wsparcie instrumentami finansowymi zostanie skierowane do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na zakup i wdrożenie dostępnych technologii TIK w przedsiębiorstwach, w tym m. in.: procesy wewnętrznej informatyzacji, modernizacja wspomagająca bieżącą działalność firm (B2E) oraz w relacjach z klientem (B2C), przedsięwzięcia z zakresu cyberbezpieczeństwa, nowe rozwiązania oparte na robotyzacji, automatyzacji, itd.) oraz w zakresie możliwości wprowadzenia optymalizacji w sposobie wytwarzania produktów lub świadczenia usług opartych o przemysł 4.0 oraz wsparcie produktów i usług opartych na technologiach cyfrowych.

- Cel Szczegółowy (iii) *Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.*

Instrumenty zwrotne zastosowane zostaną w zakresie przedsięwzięć związanych ze wsparciem rozwoju i konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz indywidualnej internacjonalizacji mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

- Priorytet 2. Fundusze Europejskie na zielony rozwój Lubuskiego
 - Cel Szczegółowy (i) *Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych.*

W zakresie efektywności energetycznej instrumenty finansowe będą miały zastosowanie w przypadku wszystkich inwestycji (w tym oświetlenie uliczne) poza budynkami komunalnymi i historycznymi (w tym zabytkowymi) – finansowanie dotacyjne, oraz budynkami użyteczności publicznej spełniającymi kryteria dla dotacji warunkowej określone w treści FEWL 21-27, a także budynkami pasywnymi, które spełniają kryteria budynków publicznych – finansowanie dotacją warunkową. W ramach finansowania zwrotnego FEWL 2021-2027, dopuszcza opcję przewidzianą

³ Instrumenty finansowe mogą być połączone z programem wsparcia poprzez udzielanie dotacji w ramach pojedynczej operacji instrumentu finansowego. To jest możliwe, gdy obie różne formy wsparcia są oferowane przez podmiot zarządzający instrumentem finansowym, zgodnie z art. 58 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060.

w art. 58 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 – możliwość finansowania przedsięwzięć instrumentem mieszanym.

- Cel Szczegółowy (ii) *Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju.*

Wsparcie w tym obszarze dystrybuowane będzie w formie instrumentów finansowych na przedsięwzięcia w zakresie budowy i rozbudowy odnawialnych źródeł energii (energia elektryczna, ciepło). W ramach finansowania zwrotnego FEWL 2021-2027, dopuszcza opcję przewidzianą w art. 58 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 – możliwość finansowania przedsięwzięć instrumentem mieszanym. Finansowanie dotacyjne przeznaczone będzie na niektóre rodzaje OZE, w których brakuje systemów wsparcia operacyjnego lub, gdy technologia OZE jest niewystarczająco dojrzała lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością.

Zakłada się, z uwagi na dynamikę procesów rynkowych, zmian społeczno-gospodarczych występujących w regionie oraz w kraju, iż sformułowane założenia w niniejszym dokumencie będą podlegać analizie i weryfikacji w sposób umożliwiający oferowanie produktów, adekwatnych do zdiagnozowanego zapotrzebowania rynku oraz osiągania oczekiwanych rezultatów założonych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027. W związku z tym dokument może być na bieżąco uzupełniany, doprecyzowany, dostosowywany do zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego.

IV. Podstawy prawne instrumentów finansowych

Najważniejsze regulacje prawne, które stanowią podstawę wdrażania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euroatom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euroatom) nr 966/2012 (Dz. U. UE L 193, 30 lipca 2018 r.);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, z późn. zm.
- Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. L 352 z 24.12.2013 z późn. zm.);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE. Tekst mający znaczenie dla EOG.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy;
- Dyrektywa 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej;
- Dyrektywa 2018/844 zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywa 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej;
- Zalecenie Komisji (KE) 2020/1563 z dnia 14 października 2020 r. dotyczące ubóstwa energetycznego;
- Zawiadomienie Komisji Wytyczne dla państw członkowskich w sprawie wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe (2016/C 276/01);

- Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (2008/C 14/02 lub kolejny zastępujący);
- Komunikat Komisji Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (2014/C 19/04/lub kolejny – zastępujący);
- Komunikat Komisji Europejskiej z 21 marca 2018 r. w sprawie nowych wymagań przeciwko unikaniu opodatkowania w prawodawstwie UE regulującym w szczególności operacje finansowe i inwestycyjne (C(2018)1756 z późn. zm.);

Regulacje krajowe i regionalne:

- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;
- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r.;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
- Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027;
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027;
- Wytyczne dotyczące warunków księgowania wydatków oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów polityki spójności na lata 2021-2027;
- Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027;
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030;
- Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;
- Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

- Analiza ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu dla województwa lubuskiego na lata 2021-2027, Raport końcowy;
- Elementy oceny w zakresie zastosowania instrumentów finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach programów regionalnych na lata 2021-2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021- 2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 października 2022r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu polityki CP1 (iii) w zakresie wzmocnienia trwałego wzrostu i konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz tworzenia miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021 2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;

a także wszelkie przepisy o charakterze wykonawczym, uzupełniającym lub pomocniczym, w odniesieniu do wyżej wymienionych regulacji, w tym, w szczególności rozporządzenia i wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju, publikacje publikowane na portalu instrumentów finansowych www.fi-compass.eu.

V. Podstawy strategiczne dla wdrażania instrumentów finansowych, polityka inwestycyjna instrumentu finansowego (pkt a załącznika X Rozporządzenia ogólnego 2021/1060)

Przesłanką do zastosowania zwrotnych form finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 jest nieoptymalny poziom inwestycji wynikający z zawodności mechanizmów rynkowych. Skutkiem tego zjawiska jest brak finansowania dla ekonomicznie uzasadnionych inwestycji. Sytuacja ta prowadzi do powstania luki inwestycyjnej, którą można zdefiniować w następującym kontekście:

- Luki finansowej – zdefiniowanej jako brak możliwości uzyskania przez przedsiębiorstwo finansowania zewnętrznego (komercyjnego) na efektywne i uzasadnione ekonomicznie (wykazujące zysk) przedsięwzięcia z powodu niedoskonałości rynku. Są to głównie: niedobory informacyjne, niedoskonała konkurencja;
- Luki rentowności – definiowana jako odstępianie od realizacji inwestycji z uwagi na niską rentowność, mimo korzyści społecznych wynikających z jej przeprowadzenia. Są to przede wszystkim działania pro-środowiskowe, które przyczyniają się do polepszenia dobrostanu społecznego, ale nie wpływają w sposób zasadniczy na rentowność przedsięwzięcia.

Analiza ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu dla województwa lubuskiego na lata 2021-2027, Raport końcowy wskazuje, że:

- Skutkiem występowania zjawiska luki finansowej jest przede wszystkim wolniejszy i utrudniony rozwój podmiotów gospodarczych działających w regionie. W największym stopniu dotyczy to projektów wysoce innowacyjnych, w tym nowatorskich – wprowadzenia nowych produktów, zmiany linii technologicznej na nowszą itp.,
- Niższa od średniej krajowej innowacyjność przedsiębiorstw w województwie lubuskim może ulec dalszemu obniżeniu z uwagi na zmianę skłonności przedsiębiorców do wdrażania innowacji oraz zmniejszenie skłonności do finansowania innowacyjnych i tym samym bardziej ryzykownych projektów przez pośredników finansowych,
- Skutki wystąpienia luki finansowej odbiją się także na rynku pracy. Przedsiębiorcy, którzy nie są w stanie sfinansować działań rozwojowych, będą mniej skłonni

do poszukiwania nowych pracowników, a także do inwestowania w szkolenie i rozwijanie umiejętności zawodowych obecnych lub potencjalnych pracowników.

- Występowanie luki finansowej w pozostałych obszarach jest równie istotne, gdyż przekłada się m.in. na: zmniejszenie atrakcyjności województwa jako miejsca do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej (wszystkie obszary tematyczne), zmniejszenie potencjału kapitału ludzkiego (rynek pracy), spadek konkurencyjności przedsiębiorstw i utratę szans rozwojowych (cyfryzacja), spadek zaufania do instytucji publicznych (cyfryzacja), pogłębienie negatywnych zjawisk społecznych (rewitalizacja).

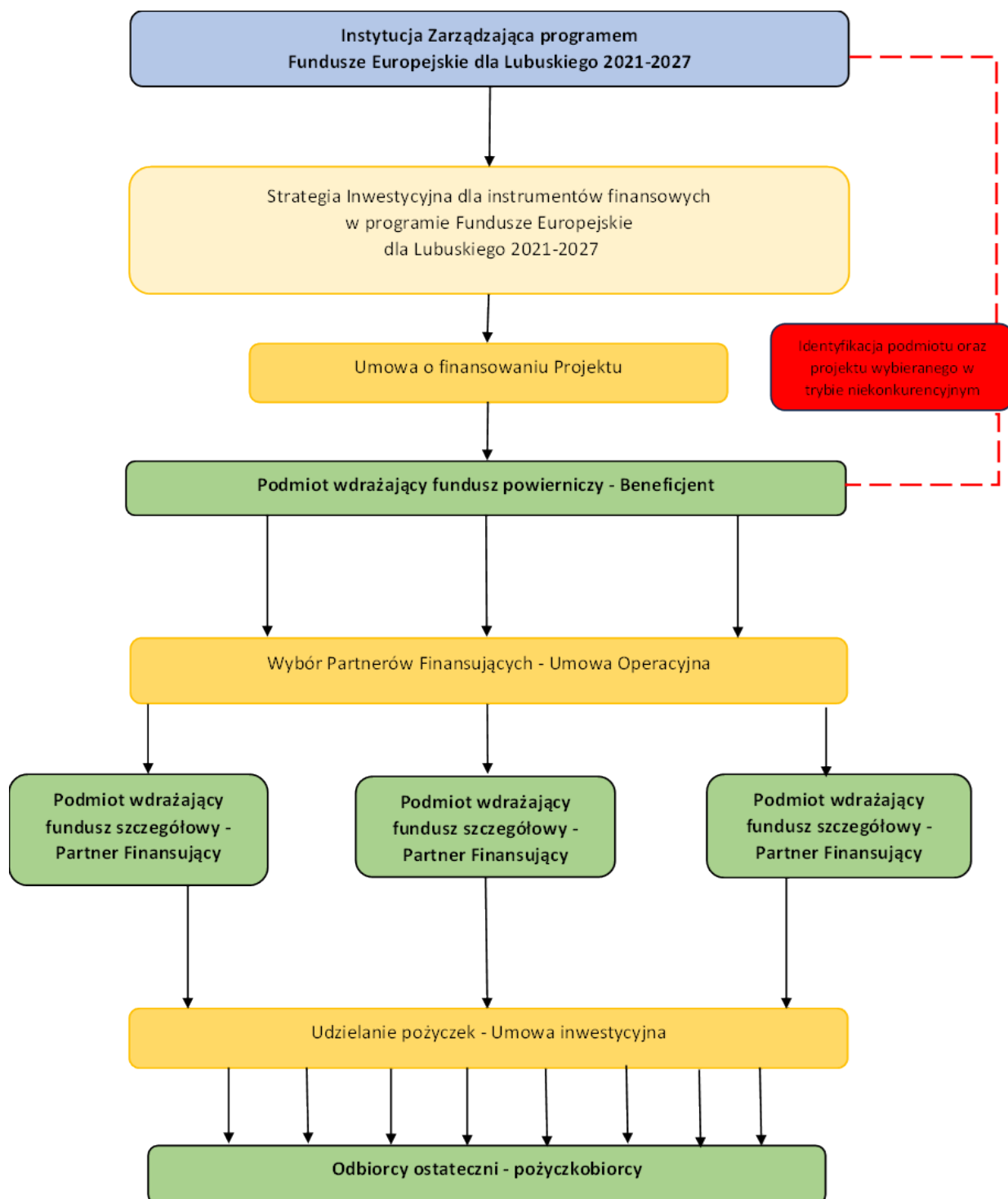
Podsumowując, duże braki finansowe i kapitałowe w przedsiębiorstwach w regionie - zarówno pod względem ilości, jak i wartości środków - przekładają się na ograniczone inwestycje, mniej innowacji i, w rezultacie, na spowolniony proces rozwoju.

Jednym z dwóch głównych celów zastosowania instrumentów finansowych jest niwelowanie luki finansowej, poprzez wsparcie podmiotów pozbawionych dostępu do finansowania komercyjnego, których ocena inwestycji wskazuje, iż są one efektywne i generują zyski pozwalające na spłatę zobowiązań o łagodniejszych warunkach.

Drugim głównym celem jest niwelowanie luki rentowności, w której znajdują się zarówno przedsiębiorstwa, jak i podmioty publiczne, ponieważ z uwagi na niską rentowność inwestycji nie mogą sfinansować ważnych z punktu widzenia środowiska, społeczeństwa przedsięwzięć. Sposobem na zmniejszenie tejże luki jest stymulowanie odpowiedniego efektu zachęty do realizacji inwestycji korzystnych społecznie, np. poprzez stosowanie instrumentów finansowych z preferencyjnym oprocentowaniem, czy komponentem o charakterze bezzwrotnym.

VI. Schemat – model wdrażania

Powiązania instytucji w systemie wdrażania instrumentów finansowych realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-27 przedstawia poniższy schemat.

Zgodnie z Ustawą o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (art. 8 ust. 1 pkt 2) Zarząd Województwa Lubuskiego jest Instytucją Zarządzającą dla programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027. Departament Instytucji Zarządzającej, Departament Programów Regionalnych, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, Departament Finansów oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej, wspomagają Zarząd Województwa Lubuskiego w pracach związanych z zarządzaniem i realizacją FEWL 21-27.

Instytucja Zarządzająca FEWL 21-27 odpowiada za realizację Programu zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. Zgodnie z ustawą wdrożeniową na lata 2021-2027 zapewnia wkład finansowy ze środków programu na rzecz instrumentów finansowych na zasadach określonych w tytule V w rozdziale II w sekcji II Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz w przedmiotowej ustawie. Jest również dysponentem środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Funduszu Powierniczego.

Do zadań IZ FEWL 21-27 w obszarze realizacji instrumentów finansowych należy m.in.:

- Identyfikacja Podmiotu Wdrażającego Fundusz Powierniczy;
- Przygotowanie i aktualizacja Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;
- Wydawanie instrukcji i zaleceń dotyczących prawidłowej realizacji umowy;
- Nadzór nad realizacją Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;
- Monitoring i kontrola prawidłowej realizacji umowy zawartej z BGK na realizację projektów;
- Nadzór finansowy nad realizacją umowy zawartej z BGK;
- Monitorowanie realizacji Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;
- Wyjaśnianie zapisów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 oraz dokumentów wdrożeniowych/wytycznych, a także pośrednictwo w tym

zakresie w kontaktach z Instytucją Koordynującą Umowę Partnerstwa (tj. Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej);

- Przygotowanie i aktualizacja Polityki Wyjścia z instrumentów finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.

Zgodnie z art. 59 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, Instytucja Zarządzająca, w celu wdrażania instrumentów finansowych, może zawrzeć umowę z publicznym bankiem lub publiczną instytucją, które ustanowione jako podmiot prawny prowadzący profesjonalną działalność finansową, spełniając wszystkie poniższe warunki:

- brak bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze niekontrolującym i nieblokującym, wymaganych na mocy przepisów prawa krajowego, zgodnie z Traktatami, oraz niewywierających decydującego wpływu na dany bank lub daną instytucję, oraz z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego, które nie wpływają na decyzje w zakresie bieżącego zarządzania instrumentem finansowym wspieranym z Funduszy;
- funkcjonują w ramach mandatu z zakresu polityki publicznej przyznanego przez odpowiednią instytucję państwa członkowskiego na poziomie krajowym lub regionalnym, który to mandat obejmuje prowadzenie – jako całość lub część działalności – działań na rzecz rozwoju gospodarczego przyczyniających się do realizacji celów Funduszy;
- prowadzą – jako całość lub część działalności – działania na rzecz rozwoju gospodarczego przyczyniające się do realizacji celów Funduszy w regionach, obszarach polityki lub sektorach, w odniesieniu do których dostęp do finansowania ze źródeł rynkowych nie jest ogólnie dostępny lub nie jest wystarczający;
- prowadzą działania, których głównym celem nie jest maksymalizowanie zysków, ale zapewniają stabilność finansowania swojej działalności w długiej perspektywie;
- zapewniają, aby bezpośrednie udzielenie zamówienia, o którym mowa w art. 59 ust. 3 lit. b), nie przynosiło żadnych bezpośrednich lub pośrednich korzyści działalności komercyjnej za pomocą odpowiednich środków zgodnie z mającym zastosowanie prawem;
- podlegają nadzorowi niezależnej instytucji zgodnie z mającym zastosowanie prawem.

9 maja 2023 r. Zarząd Województwa Lubuskiego podjął uchwałę nr 332/4639/23 w sprawie powierzenia zadań wdrażania instrumentów finansowych w ramach

programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027. W uchwale dokonano oceny spełnienia przez BGK ww. warunków i stwierdzono, iż Bank może zostać wybrany jako podmiot wdrażający instrumenty finansowe w ramach FEWL 21-27. W tej samej uchwale dokonano identyfikacji wnioskodawcy, który jako podmiot jednoznacznie określony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu będzie realizował projekty w formie instrumentów finansowych. Ocena odbyła się zgodnie z art. 44 ust. 2 pkt. 3 ustawy wdrożeniowej na lata 2021-2027.

Do zadań Podmiotu Wdrażającego Fundusz Powierniczy należy m.in.:

- Współpraca z Instytucją Zarządzającą w obszarze zarządzania i wdrażania środków Funduszu Powierniczego;
- Realizacja Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 oraz udział w jej aktualizacji i wprowadzaniu zmian;
- Realizacja projektów w ramach zawartej umowy na finansowanie przedsięwzięć w ramach instrumentów finansowych w oparciu o Strategię Inwestycyjną;
- Obsługa i zarządzanie Funduszem Powierniczym;
- Wybór Podmiotów Wdrażających Fundusze Szczegółowe w oparciu o przygotowaną dokumentację wyboru podmiotów wdrażających;
- Nadzór, monitorowanie i kontrola realizacji umów zawieranych z podmiotami wdrażającymi fundusze szczegółowe;
- Współpraca z IZ FEWL 21-27 w zakresie zbierania i przekazywania niezbędnych informacji dotyczących nieprawidłowości w realizacji instrumentów finansowych;
- Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych w ramach zawartej umowy na finansowanie projektów oraz w konsultacji z IZ FEWL 21-27, prowadzenie badań/analiz skutecznej realizacji umowy i Strategii Inwestycyjnej, które są finansowane w ramach kosztów zarządzania Funduszem Powierniczym;
- Zarządzanie Zasobami zwróconymi;
- Realizacja Polityki Wyjścia z Funduszu Powierniczego.

Zgodnie z art. 59 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 wybrany Podmiot Wdrażający Fundusz Powierniczy może dokonać wyboru podmiotów w celu wdrażania funduszy szczegółowych. Wybór następuje zgodnie z odpowiednimi regulacjami, zapewniając równe traktowanie i przejrzystość na etapie wyboru oraz udzielania

wsparcia dla Ostatecznych Odbiorców, proporcjonalność udzielonego wsparcia, należyte zarządzanie finansowaniem, a także przeciwdziałanie wystąpieniu konfliktu interesów.

Do zadań Podmiotu Wdrażającego Fundusze Szczegółowe należy m.in.

- Realizacja Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 w ramach zawartych umów operacyjnych;
- Weryfikowanie kwalifikowalności Inwestycji końcowych do uzyskania wsparcia z Instrumentów Finansowych, zgodnie z Odpowiednimi Regulacjami;
- Udzielanie pożyczek Ostatecznym Odbiorcom z zachowaniem otwartych, przejrzystych i niedyskryminujących procedur, niedopuszczających do konfliktów interesów;
- Nadzór, monitorowanie i kontrola realizacji umów inwestycyjnych zawieranych z odbiorcami ostatecznymi;
- Dochodzenie roszczeń przeciwko Ostatecznemu Odbiorcy w związku z niewłaściwą realizacją umowy inwestycyjnej;
- Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych wynikających z przyjętych zobowiązań.

VII. Wybór podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy oraz wybór podmiotu wdrażającego fundusz szczegółowy

Realizacja instrumentów finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 odbywa się poprzez pośredni model realizacji - Fundusz Powierniczy (zarządzany przez Podmiot Wdrażający Fundusz Powierniczy).

Wybór podmiotu wdrażającego dokonany został na podstawie art. 59 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060. Zgodnie z treścią przedmiotowego przepisu Instytucja Zarządzająca dokonała oceny spełnienia przez Podmiot Wdrażający Fundusz Powierniczy (tj. Bank Gospodarstwa Krajowego) warunków określonych w Rozporządzeniu ogólnym 2021/1060.

Ponadto IZ dokonała identyfikacji wnioskodawcy – Bank Gospodarstwa Krajowego, w celu zastosowania procedur niekonkurencyjnych dla wyboru do realizacji projektu

polegającego na utworzeniu Funduszu Powierniczego, inwestowania i zarządzania jego zasobami. Zgodnie z ustawą wdrożeniową na lata 2021-2027, warunkiem realizacji naboru w trybie niekonkurencyjnym jest jednoznaczne określenie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawcy, który będzie realizować przedsięwzięcie w formie instrumentu finansowego.

Jednocześnie warunkiem wyboru projektu w trybie niekonkurencyjnym jest ocena wnioskodawcy i projektu w oparciu o przyjęte przez Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 kryteria.

Wyboru Partnerów Finansujących (Podmioty Wdrażające Fundusze Szczegółowe) dokonuje się na podstawie art. 59 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 co do zasady w ramach procedury przetargowej z uwzględnieniem wymogów określonych w Rozporządzeniu ogólnym 2021/1060 oraz pomocniczo w oparciu o publikacje zamieszczone na portalu instrumentów finansowych www.fi-compass.eu.

Wybór Partnerów Finansujących przez BGK dokonywany jest w oparciu o zasady, tryb i warunki wyboru, które zostają wspólnie uzgodnione i zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą FEWL 21-27. Wybrani Partnerzy Finansujący, na podstawie zawartych Umów Operacyjnych będą realizować zadania związane z wdrażaniem IF w województwie lubuskim.

Minimalne wymogi, które musi spełnić Partner Finansujący w procedurze przetargowej Beneficjenta, których spełnienie będzie potwierdzać wiarygodność dla IZ FEWL 21-27:

- Uprawnienia do wykonywania zadań podmiotu wdrażającego fundusze szczegółowe, na mocy przepisów unijnych oraz krajowych;
- Odpowiednia sytuacja ekonomiczna i finansowa podmiotu finansującego – stabilność ekonomiczna, odpowiedni potencjał finansowy;
- Odpowiednia zdolność techniczna lub zawodowa – posiadanie odpowiedniej zdolności organizacyjnej do realizacji przedmiotu zamówienia, zespołu zapewniającego zdolność do realizacji operacji, struktura organizacyjna i zasady zarządzania podmiotem potwierdzają wiarygodność podmiotu finansującego w realizacji operacji;
- Używanie odpowiedniego systemu księgowego – zapewniającego rzetelne, kompletne i wiarygodne informacje w odpowiednim czasie;
- Posiadanie sprawnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej;

- Zgoda Partnera Finansującego na poddanie się kontroli Beneficjenta, Instytucji Zarządzającej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego lub innych podmiotów uprawnionych do ich przeprowadzenia.

VIII. Kierunki interwencji

W przyjętym przez Komisję Europejską programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 zaplanowano Wkład Programu do instrumentu finansowego w wysokości ponad 50 mln euro.

Alokacja z przeznaczeniem na instrumenty finansowe w poszczególnych celach szczegółowych w zatwierdzonym programie jest następująca:

Priorytet	Cel Szczegółowy	Instrument finansowy – nazwa produktu finansowego	Alokacja (EUR)
Cel Polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligenta Europa Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego			
1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki	(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	(Pożyczka) Pożyczka na rozwój cyfryzacji w MŚP	2.890.000,00
1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki	(iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	(Pożyczka) Pożyczka na rozwój MŚP	11.560.000,00
Razem Priorytet 1.			14.450.000,00
Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego			
2. Fundusze Europejskie na zielony rozwój Lubuskiego	(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	(Pożyczka) Pożyczka na rozwój efektywności energetycznej przedsiębiorstw Pożyczka na efektywność energetyczną w	20.000.000,00

		mieszkalnictwie Pożyczka na kompleksową modernizację oświetlenia ulicznego na energooszczędne	
2. Fundusze Europejskie na zielony rozwój Lubuskiego	(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	(Pożyczka) Pożyczka na rozwój odnawialnych źródeł energii w MŚP Pożyczka na rozwój odnawialnych źródeł energii instytucji publicznych	16.000.000,00
Razem Priorytet 2.			36.000.000,00
Razem Wkład Programu dla instrumentu finansowego w FEWL 21-27			50.450.000,00

IX. Założenia dla wdrażania instrumentów finansowych i produkty finansowe

Działanie FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne

OPIS DZIAŁANIA			
1. Cel Polityki	CP1 – Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej		
2. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego		
3. Priorytet	Priorytet 1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki		
4. Numer i nazwa działania	Działanie FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne		
5. Cel Szczegółowy działania	EFRR.CP1.II - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych		
6. Lista wskaźników ⁴	Ogólne		
	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	
		do 2024	do 2029
	[RCO 03] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych [przedsiębiorstwa]	0	6
	[RCO 001] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) [przedsiębiorstwa]	0	6
	[PLRR003] Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia

⁴ Lista wskaźników określona w Strategii Inwestycyjnej nie wyczerpuje katalogu indykatorów, które mogą być określone w regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie.

	wsparcie publiczne – instrumenty finansowe [PLN]		
--	--	--	--

METRYKA PRODUKTU FINANSOWEGO	
1. Alokacja na IF	2.890.000,00 EUR
2. Maksymalny okres spłaty dla odbiorcy końcowego	do 36 miesięcy dla Typu a) do 60 miesięcy dla Typu b)
3. Wysokość finansowania	do 1 mln PLN dla Typu a) do 2 mln PLN dla Typu b)
4. Typy projektów	Nazwa produktu finansowego: <i>Pożyczka na rozwój cyfryzacji w MŚP</i> Typ: Wsparcie transformacji cyfrowej lubuskich przedsiębiorstw (MŚP), w tym: a) Wdrożenie w przedsiębiorstwie rozwiązań cyfrowych o mniej specjalistycznym charakterze (np. oprogramowanie biurowe, księgowe, itp.) realizacja procesów wewnętrznej informatyzacji przedsiębiorstwa, modernizacja wspomagająca bieżącą działalność firm (B2E) oraz w relacjach z klientem (B2C), przedsięwzięcia z zakresu cyberbezpieczeństwa; b) Wdrożenie w przedsiębiorstwie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych (np. nowe rozwiązania oparte na robotyzacji, automatyzacji, itp.) oraz w zakresie możliwości wprowadzenia optymalizacji w sposobie wytwarzania produktów lub świadczenia usług opartych o przemysł 4.0 oraz wsparcie produktów i usług opartych na technologiach cyfrowych, co doprowadzi do zmiany modeli biznesowych, procesów produkcyjnych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa.
5. Grupy docelowe	Mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa

6. Szacunkowa dźwignia finansowa	1,17
7. Warunki szczegółowe realizacji IF	1. Typ a) • Proste przedsięwzięcia niedużej skali, polegające na zakupie lub wymianie na nowocześniejszy sprzęt TIK, • zakup ogólnodostępnych programów i systemów informatycznych, • przygotowanie strony internetowej, • zakup oprogramowania wspomagającego działalność przedsiębiorstwa B2E (np. witryny firmowe, które są dostępne dla wszystkich pracowników danego przedsiębiorstwa, elektroniczne środki przekazu (Internet, intranet, rozwiązania mobilne itp.) do komunikacji z pracownikami, ułatwienia lub umożliwienia im realizacji zadań, usprawnienie pracy działów personalnych – dostarczanie informacji pracownikom (często oddalonym od centrali) oraz zapewnienie kanału komunikacyjnego, za pomocą którego mogą oni kontaktować się z firmą w ważnych dla siebie sprawach, • zakup oprogramowania wspomagającego relacje pomiędzy przedsiębiorstwem a klientami indywidualnymi – B2C, • realizacja przedsięwzięć z zakresu cyberbezpieczeństwa. 2. Typ b) • transformacja przedsiębiorstw w kierunku Przemysłu 4.0 obejmującego automatyzację procesów, robotyzację, automatyzację, etc., • przedsięwzięcia w zakresie możliwości wprowadzenia optymalizacji w sposobie

	wytwarzania produktów w oparciu o TIK, • przedsięwzięcia polegające na zmianie procesów produkcyjnych, organizacyjnych w przedsiębiorstwie opartych na TIK. 3. Zakup sprzętu informatycznego w Typie b) będzie elementem uzupełniającym projekt, niezbędnym do budowy rozbudowy, bądź modernizacji systemu teleinformatycznego, pod warunkiem iż przedstawione we wniosku o pożyczkę analizy wskażą zasadność takich rozwiązań. 4. Realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z zasadą DNSH. 5. Udzielenie wsparcia ze środków Instrumentu Finansowego nie może powodować podwójnego finansowania inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi w Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
8. Oprocentowanie	1. Rynkowe 2. Preferencyjne dla MŚP spełniające kryteria pomocy publicznej / pomocy de minimis
9. Pomoc publiczna	Przyjęta w Programie FEWL 21-27 konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że zarówno na poziomie podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy, jak i na poziomie partnera finansującego pomoc nie wystąpi. Pomoc publiczna może wystąpić na poziomie ostatecznego odbiorcy (MŚP). W związku z tym w ramach pożyczki przedsiębiorstwom będzie udzielana pomoc publiczna na tzw. inwestycję początkową z art. 14 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17

	czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (GBER) lub pomoc de minimis na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
10. Szacowany współczynnik strat	Poziom stratowości nie powinien przekroczyć 15% z możliwością korekty w późniejszym czasie.
11. Okres karencji	Karencja w spłacie kapitału pożyczki – do 6 miesięcy Karencja wydłuża okres spłaty pożyczki, z zastrzeżeniem maksymalnego okresu finansowania.
12. Zarządzanie produktem	1. Ostateczne parametry, w tym zapewniające osiągnięcie wskaźników określonych w niniejszej Strategii i nazwy Produktów Finansowych zostaną wskazane w dokumentacji dotyczącej postępowań mających na celu wybór Partnerów Finansujących. 2. W przypadku braku dostatecznego zainteresowania Ostatecznych Odbiorców oferowanym produktem lub zmianie warunków rynkowych (np. obniżenie stóp procentowych dla finansowania komercyjnego, co zmniejszy atrakcyjność pożyczki), za zgodą IZ FEWL 21-27 dopuszcza się modyfikację warunków/parametrów produktu.

Działanie FELB.01.06 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty zwrotne

OPIS DZIAŁANIA			
1. Cel Polityki	CP1 – Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej		
2. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego		
3. Priorytet	Priorytet 1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki		
4. Numer i nazwa działania	Działanie FELB.01.06 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty zwrotne		
5. Cel Szczegółowy działania	EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne		
6. Lista wskaźników ⁵	Ogólne		
	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	
		do 2024	do 2029
	[RCO 03] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych [przedsiębiorstwa]	10	104
	[RCO 001] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) [przedsiębiorstwa]	10	104
	[RCR 02] Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym dotacje, instrumenty finansowe) [EUR]	0	1 156 000,00
	[PLRR003] Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia

⁵ Lista wskaźników określona w Strategii Inwestycyjnej nie wyczerpuje katalogu indykatorów, które mogą być określone w regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie.

	finansowe [PLN]		
--	-----------------	--	--

METRYKA PRODUKTU FINANSOWEGO	
1. Alokacja na IF	11.560.000,00 EUR
2. Maksymalny okres spłaty dla odbiorcy końcowego	do 84 miesięcy
3. Wysokość finansowania	do 2 mln PLN dla Typu a) oraz Typu b) do 1 mln PLN dla Typu c)
4. Typy projektów	Nazwa produktu finansowego: Pożyczka na rozwój MŚP Typ: Wsparcie przedsięwzięć związanych z rozwojem i konkurencyjnością MŚP, w tym: a) inwestycje w zakresie ekoinnowacji oraz rozbudowy przedsiębiorstw, zakup nowoczesnych maszyn, urządzeń, sprzętu produkcyjnego, wartości niematerialnych i prawnych wraz z doradztwem/szkoleniem, w celu wprowadzenia na rynek nowych i/lub ulepszonych produktów lub usług, b) inwestycje w rozwój MŚP zwiększające skalę ich działalności oraz wzrost zasięgu oferty, c) indywidualna internacjonalizacja MŚP – rozwój przedsiębiorstwa poprzez umiędzynarodowienie, wprowadzenie na nowe rynki zagraniczne produktów lub usług.
5. Grupy docelowe	Mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa
6. Szacunkowa dźwignia finansowa	1,17
7. Warunki szczegółowe realizacji IF	1. Typ a) i b) • Wdrażanie rozwiązań TIK w MŚP będzie możliwe jako element projektu, • Promowane będą w szczególności przedsięwzięcia dotyczące obiegu zamkniętego i niskoemisyjności, 2. Typ c)

	W ramach typu możliwe jest finansowanie kosztów usług doradczych, związanych z opracowaniem i przygotowaniem do wdrożenia nowego modelu biznesowego, usług związanych bezpośrednio z wdrożeniem nowego modelu biznesowego (w tym m.in. koszty materiałów reklamowych, szkoleń, tłumaczeń, testów), udział w międzynarodowych targach, wystawach, misjach gospodarczych, finansowanie kosztów związanych z nabyciem środków trwałych (z wyłączeniem nieruchomości) w związku z wynikającą z modelu biznesowego internacjonalizacją działalności, kosztów związanych z nabyciem wartości niematerialnych i prawnych w związku z wynikającą z modelu biznesowego internacjonalizacją działalności. 3. Realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z zasadą DNSH. 4. Udzielenie wsparcia ze środków Instrumentu Finansowego nie może powodować podwójnego finansowania inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
8. Oprocentowanie	1. Rynkowe, 2. Preferencyjne dla MŚP spełniające kryteria pomocy publicznej / pomocy de minimis,
9. Pomoc publiczna	Przyjęta w Programie FEWL 21-27 konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że zarówno na poziomie podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy, jak i na poziomie partnera finansującego pomoc nie wystąpi. Pomoc publiczna może wystąpić na poziomie ostatecznego odbiorcy (MŚP). Instrument może funkcjonować na

	zasadach rynkowych, pomocy de minimis, pomocy publicznej przewidzianej w rozporządzeniu GBER, z zastrzeżeniem, że standardowo oprocentowanie ustalane będzie jako preferencyjne w stosunku do warunków rynkowych.
10. Szacowany współczynnik strat	Poziom stratowości nie powinien przekroczyć 15% z możliwością korekty w późniejszym czasie
11. Okres karencji	Karencja w spłacie kapitału pożyczki – do 12 miesięcy dla Typu a) i b) Karencja w spłacie kapitału pożyczki – do 6 miesięcy dla Typu c) Karencja wydłuża okres spłaty pożyczki, z zastrzeżeniem maksymalnego okresu finansowania.
12. Zarządzanie produktem	1. Ostateczne parametry, w tym zapewniające osiągnięcie wskaźników określonych w niniejszej Strategii i nazwy Produktów Finansowych zostaną wskazane w dokumentacji dotyczącej postępowań mających na celu wybór Partnerów Finansujących. 2. W przypadku braku dostatecznego zainteresowania Ostatecznych Odbiorców oferowanym produktem lub zmianie warunków rynkowych (np. obniżenie stóp procentowych dla finansowania komercyjnego, co zmniejszy atrakcyjność pożyczki), za zgodą IZ FEWL 21-27 dopuszcza się modyfikację warunków/parametrów produktu.

Działanie FELB.02.02 Efektywność energetyczna – instrumenty zwrotne

OPIS DZIAŁANIA			
1. Cel Polityki	CP 2 – Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		
2. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego		
3. Priorytet	Priorytet 2. Fundusze Europejskie na zielony rozwój Lubuskiego		
4. Numer i nazwa działania	Działanie FELB.02.02 Efektywność energetyczna – instrumenty zwrotne		
5. Cel Szczegółowy działania	EFRR.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych		
6. Lista wskaźników ⁶	Ogólne		
	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	
		do 2024	do 2029
	Podmioty objęte wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty], w tym mikro, małe przedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia budownictwa społecznego, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki stowarzyszenia, porozumienia. ⁷	0	77

⁶ Lista wskaźników określona w Strategii Inwestycyjnej nie wyczerpuje katalogu indykatorów, które mogą być określone w regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie.

⁷ Wartość wskaźnika jest sumą wartości ustalonych dla wskaźników: Liczba mikro, małych przedsiębiorstw objętych wsparciem z instrumentów finansowych, Liczba wspólnot mieszkaniowych, stowarzyszeń budownictwa społecznego objętych wsparciem z instrumentów finansowych, Liczba jednostek samorządu terytorialnego, ich związków stowarzyszeń objętych wsparciem z instrumentów finansowych, Liczba innych podmiotów objętych wsparciem z instrumentów finansowych.

	Liczba mikro, małych przedsiębiorstw objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	Liczba wspólnot mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	Liczba jednostek samorządu terytorialnego, ich związków stowarzyszeń objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[RCO001] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) [przedsiębiorstwa]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[RCO003] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych [przedsiębiorstwa]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[PLRO023] Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[PLRO022] Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji [m ²]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia

	[PLRO165] Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[RCR 26] Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) [MWh/rok]	0	2 705
	[RCR 29] Szacowana emisja gazów cieplarnianych [Tony równoważnika CO2/rok]	0	634
	[RCR002] Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) [EUR]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[PLRR010] Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i ciepłej [MWh/rok]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[PLRR003]- Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe [PLN]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia

METRYKA PRODUKTU FINANSOWEGO

1. Alokacja na IF	20.000.000,00 EUR
2. Maksymalny okres spłaty dla odbiorcy końcowego	Typ 1: do 84 miesięcy (7 lat) Typ 2: do 180 miesięcy (15 lat) Typ 3: do 120 miesięcy (10 lat)
3. Wysokość finansowania	do 2 mln PLN dla Typów: 1, 2, 3
4. Typy projektów	Nazwa produktu finansowego: Pożyczka na rozwój efektywności

	energetycznej przedsiębiorstw Typ 1: Poprawa efektywności energetycznej mikro i małych przedsiębiorstw (wraz z audytem), w tym instalacja urządzeń OZE. Nazwa produktu finansowego: Pożyczka na efektywność energetyczną w mieszkalnictwie Typ 2: Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych innych niż budynki spółdzielni mieszkaniowych oraz innych niż budynki mieszkalne stanowiące własność Skarbu Państwa (np. wspólnoty mieszkaniowe, TBS) oraz innych niż komunalne. Nazwa produktu finansowego: Pożyczka na kompleksową modernizację oświetlenia ulicznego na energooszczędne Typ 3: Modernizacja oświetlenia ulicznego w kierunku rozwiązań energooszczędnych.
5. Grupy docelowe	Typ 1: Mikro, małe przedsiębiorstwa Typ 2: wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego Typ 3: Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki stowarzyszenia, porozumienia
6. Szacunkowa dźwignia finansowa	1,17
7. Warunki szczegółowe realizacji IF	Typ 1 1. Inwestycje przedsiębiorstw będą z założenia związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej procesu produkcyjnego (np. inwestycja w bardziej oszczędne maszyny/urządzenia, czy też całe

	linie technologiczne), na podstawie audytów efektywności energetycznej. Typ 2 1. W przypadku wymiany indywidualnego źródła ciepła węglowego na gazowe, wymiana powinna być powiązana z termomodernizacją danego budynku tak, aby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię z paliw kopalnych, emisję gazów cieplarnianych i ograniczyć zjawisko ubóstwa energetycznego. Typ 1, 2 1. Inwestycje mają przyczynić się do zmniejszenia zapotrzebowania na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła, poprzez zastosowanie energooszczędnych technologii, wprowadzanie systemów zarządzania energią czy zmiany systemów wytwarzania i wykorzystywania energii (np. poprzez odzysk ciepła odpadowego z procesów technologicznych). 2. Modernizacja energetyczna budynków przeprowadzana będzie z uwzględnieniem zachowania trwałych warunków siedliskowych dla ptaków i/lub nietoperzy. 3. Priorytetem będzie wsparcie projektów o charakterze kompleksowym. W przypadku wymiany nieefektywnych źródeł ciepła preferowane będą źródła wykorzystujące energię z OZE. 4. Wymiana źródeł ciepła na niskoemisyjne źródła indywidualne będzie możliwa jedynie w przypadku braku technicznej możliwości wykonania podłączeń do sieci ciepłowniczej/braku uzasadnienia ekonomicznego na danym terenie.
--	---

	Typ 1,2,3 1. Inwestycje muszą być realizowane zgodnie z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. 2. Realizowane przedsięwzięcia wymagają przeprowadzenia audytu efektywności energetycznej lub audytu energetycznego. 3. Realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z zasadą DNSH. 4. Udzielenie wsparcia ze środków Instrumentu Finansowego nie może powodować podwójnego finansowania inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi w Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. 5. Preferencje uzyskają projekty, w efekcie których osiągnięta zostanie jak najwyższa oszczędność energii. 6. Do dofinansowania kwalifikują się wyłącznie przedsięwzięcia zakładające oszczędność energii na poziomie nie niższym niż 30% energii pierwotnej (z wyjątkiem zabytków i budynków historycznych). 7. Dodatkowe elementy wykraczające poza koszty wynikające z audytu energetycznego mogą stanowić max. 15% kosztów kwalifikowanych projektu. Elementy niewynikające z audytów efektywności energetycznej mogą być przeprowadzone jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii Fala renowacji na potrzeby Europy, jak rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany), rozwoju elektromobilności, rozwoju infrastruktury związanej z dostępnością, czy rozwiązania na rzecz GOZ.
8. Wsparcie bezzwrotne w ramach instrumentu finansowego	Typ 1,2,3 1. Projekty o największym wzroście

	efektywności energetycznej – umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR 20%⁸ 2. Budowa instalacji OZE – umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR 10% Typ 1, 2 3. Przedsięwzięcia, które obejmują wydatki na infrastrukturę (wraz z audytem/certyfikatem dostępności) związaną z dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami – umorzenie w wysokości poniesionych wydatków na przedmiotowy cel, jednak nie więcej niż 15% kapitału pożyczki w części EFRR 4. W przypadku realizacji przedsięwzięcia w budynkach wpisanych do rejestru zabytków, podlegających ochronie konserwatorskiej, budynkach historycznych umorzenie kapitału pożyczki wynosi w części EFRR 10%. Typ 3 5. Realizacja projektu hybrydowego, w ramach którego podmioty działają na podstawie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym - umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR 10%. Wskazane poziomy umorzeń mają charakter referencyjny, a ich wysokość jest określana w metrykach produktów i każdorazowo podlega uzgodnieniom z IZ. W przypadku spełnienia przez Odbiorcę Ostatecznego więcej niż jednego z warunków wymienionych w pkt 1-5 wysokość umorzeń podlega sumowaniu. Łączna kwota umorzenia nie może
--	---

⁸ Wzrost efektywności energetycznej wykazywany na podstawie audytu ex-post lub świadectwa energetycznego budynku (lub potwierdzenia realizacji projektu zgodnie z założeniami z projektem budowlanym przygotowanym na podstawie audytu ex-ante).

	przekroczyć 50% kapitału pożyczki w części EFRR. Decyzję o umorzeniu części kapitału pożyczki podejmuje Partner Finansujący, po przedłożeniu przez Ostatecznego Odbiorcę dokumentów potwierdzających prawidłowe rozliczenie poniesionych wydatków oraz potwierdzeniu przez Partnera Finansującego kwalifikowalności wydatków i spełnieniu przez inwestycję warunków umorzenia. Decyzja o umorzeniu części kapitału zostanie podjęta po zakończeniu inwestycji objętej pożyczką.
9. Oprocentowanie	1. Rynkowe 2. Preferencyjne dla MŚP spełniające kryteria pomocy publicznej / pomocy de minimis, 3. Preferencyjne dla podmiotów spełniających kryteria pomocy publicznej / pomocy de minimis, 4. Możliwe jest zróżnicowane traktowanie inwestorów w formie asymetrycznego podziału zysku i strat tj. w zakresie oprocentowania pożyczki udzielanej ze środków wkładu Partnerów Finansujących.⁹
10. Pomoc publiczna	Przyjęta w Programie FEWL 21-27 konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że zarówno na poziomie podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy, jak i na poziomie partnera finansującego pomoc nie wystąpi. Pomoc publiczna może wystąpić na poziomie Ostatecznego Odbiorcy. Instrument może funkcjonować na zasadach rynkowych, pomocy de minimis, pomocy publicznej przewidzianej w rozporządzeniu GBER, z zastrzeżeniem, że standardowo oprocentowanie ustalane będzie jako preferencyjne w stosunku do warunków rynkowych.
11. Szacowany współczynnik strat	10% z możliwością korekty w

⁹ Oprocentowanie wkładu PF będzie zgodne z jego ofertą złożoną w biznes planie.

	późniejszym czasie
12. Okres karencji	Karencja w spłacie kapitału pożyczki – do 12 miesięcy Karencja wydłuża okres spłaty pożyczki, z zastrzeżeniem maksymalnego okresu finansowania.
13. Zarządzanie produktem	1. Ostateczne parametry, w tym zapewniające osiągnięcie wskaźników określonych w niniejszej Strategii i nazwy Produktów Finansowych zostaną wskazane w dokumentacji dotyczącej postępowań mających na celu wybór Partnerów Finansujących. 2. W przypadku braku dostatecznego zainteresowania Ostatecznych Odbiorców oferowanym produktem lub zmianie warunków rynkowych (np. obniżenie stóp procentowych dla finansowania komercyjnego, co zmniejszy atrakcyjność pożyczki), za zgodą IZ FEWL 21-27 dopuszcza się modyfikację warunków/parametrów produktu.

Działanie FELB.02.04 Odnawialne źródła energii – instrumenty zwrotne

OPIS DZIAŁANIA			
1. Cel Polityki	CP 2 – Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		
2. Fundusz	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego		
3. Priorytet	Priorytet 2. Fundusze Europejskie na zielony rozwój Lubuskiego		
4. Numer i nazwa działania	Działanie FELB.02.04 Odnawialne źródła energii – instrumenty zwrotne		
5. Cel Szczegółowy działania	EFRR.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju		
6. Lista wskaźników ¹⁰	Ogólne		
	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	
		do 2024	do 2029
	Podmioty objęte wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty], w tym mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa, klastry energetyczne, spółdzielnie i wspólnoty energetyczne, jednostki samorządu terytorialnego ich związki, stowarzyszenia i porozumienia, spółki prawa handlowego będące własnością	0	15

¹⁰ Lista wskaźników określona w Strategii Inwestycyjnej nie wyczerpuje katalogu indykatorów, które mogą być określone w regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie.

	JST. ¹¹		
	Liczba mikro, małych, średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	Liczba klastrów energetycznych, spółdzielni i wspólnot energetycznych, objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	Liczba jednostek samorządu terytorialnego ich związków, stowarzyszeń i porozumień, objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	Liczba spółek prawa handlowego będących własnością JST, objętych wsparciem z instrumentów finansowych [podmioty]		Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[RCO 22] Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) [MW]	0	14,40
	[RCO001]	0	Wartość

¹¹ Wartość wskaźnika jest sumą wartości ustalonych dla wskaźników: Liczba mikro, małych, średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem z instrumentów finansowych, Liczba klastrów energetycznych, spółdzielni i wspólnot energetycznych, objętych wsparciem z instrumentów finansowych, Liczba jednostek samorządu terytorialnego ich związków, stowarzyszeń i porozumień, objętych wsparciem z instrumentów finansowych, Liczba spółek prawa handlowego będących własnością JST, objętych wsparciem z instrumentów finansowych.

	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) [przedsiębiorstwa]		ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[RCO003] Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych [przedsiębiorstwa]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[PLRO033] Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej z OZE [szt.]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[RCR 31] Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia ciepła) [MWh/rok]	0	17.485,60
	[RCR 32] Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii [MW]	0	14,40
	[RCR002] Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) [EURO]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia
	[PLRR003] Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe [PLN]	0	Wartość ustalona na podstawie udzielonego wsparcia

METRYKA PRODUKTU FINANSOWEGO

1. Alokacja na IF	16.000.000,00 EUR
2. Maksymalny okres spłaty dla odbiorcy końcowego	do 120 miesięcy (10 lat) – instalacje do 50 kW do 180 miesięcy (15 lat) – instalacje powyżej 50 kW
3. Wysokość finansowania	do 6 mln PLN
4. Typy projektów	Nazwa produktu finansowego: Pożyczka na rozwój odnawialnych źródeł energii w MŚP Typ 1: Budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wraz z magazynami energii¹² działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci. Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego¹³ - energia elektryczna: • wiatr: nie więcej niż 5 MWe, • biomasa: nie więcej niż 5 MWe, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe, • woda: nie więcej niż 5 MWe, • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe Typ 2: Budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania ciepła¹⁴ wraz z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE. Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego¹⁵ - energia cieplna: • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 1 MWth, • geotermia: nie więcej niż 2 MWth, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth Typ 3: Projekty z zakresu energetyki

¹² Magazyn energii nie jest obligatoryjnym elementem przedsięwzięcia.

¹³ Zaproponowane limity mocy nie dotyczą przedsięwzięć realizowanych przez klastry energetyczne, spółdzielnie energetyczne/wspólnoty energetyczne.

¹⁴ Magazyn ciepła nie jest obligatoryjnym elementem przedsięwzięcia

¹⁵ Zaproponowane limity mocy nie dotyczą przedsięwzięć realizowanych przez klastry energetyczne, spółdzielnie energetyczne/wspólnoty energetyczne.

	rozproszonej (gdzie odbiorcą ostatecznym są m.in. klastry, spółdzielnie energetyczne, wspólnoty energetyczne) – wytwarzanie energii elektrycznej/ciepłej Nazwa produktu finansowego: Pożyczka na rozwój odnawialnych źródeł energii instytucji publicznych. Typ 4: Budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wraz z magazynami energii¹⁶ działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci. Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego¹⁷ - energia elektryczna: • wiatr: nie więcej niż 5 MWe, • biomasa: nie więcej niż 5 MWe, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe, • woda: nie więcej niż 5 MWe, • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe Typ 5: Budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania ciepła wraz z magazynami ciepła¹⁸ działającymi na potrzeby danego źródła OZE. Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego¹⁹ - energia cieplna: • biomasa: nie więcej niż 5 MWth, • promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 1 MWth, • geotermia: nie więcej niż 2 MWth, • biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth Typ 6: Projekty z zakresu energetyki rozproszonej (gdzie odbiorcą
--	---

¹⁶ Magazyn energii nie jest obligatoryjnym elementem przedsięwzięcia

¹⁷ Zaproponowane limity mocy nie dotyczą przedsięwzięć realizowanych przez klastry energetyczne, spółdzielnie energetyczne/wspólnoty energetyczne.

¹⁸ Magazyn ciepła nie jest obligatoryjnym elementem przedsięwzięcia

¹⁹ Zaproponowane limity mocy nie dotyczą przedsięwzięć realizowanych przez klastry energetyczne, spółdzielnie energetyczne/wspólnoty energetyczne.

	ostatecznym są m.in. klastry, spółdzielnie energetyczne, wspólnoty energetyczne) – wytwarzanie energii elektrycznej/ciepłej
5. Grupy docelowe	• mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa, • klastry energetyczne, spółdzielnie i wspólnoty energetyczne, • jednostki samorządu terytorialnego ich związki, stowarzyszenia i porozumienia, • spółki prawa handlowego będące własnością JST.
6. Szacunkowa dźwignia finansowa	1,17
7. Warunki szczegółowe realizacji IF	Typ 1-6 1. Inwestycje muszą być realizowane zgodnie z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. 2. Realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z zasadą DNSH. 3. Udzielenie wsparcia ze środków Instrumentu Finansowego nie może powodować podwójnego finansowania inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. 4. Promowane będą projekty o najwyższej efektywności kosztowej przedsięwzięcia. 5. Preferencyjnie wspierana będzie produkcja odnawialnych gazów, w tym biogazu i biometanu, zgodnie z zapisami PEP 2040, w której wskazuje się na istotną rolę gazów odnawialnych w realizacji szeregu celów polityki energetycznej. 6. W zakresie biopaliw i biomasy, wspierane będą projekty związane z biopaliwami drugiej i trzeciej generacji, które spełniają kryteria środowiskowe określone w art 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie

	promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. 7. Wykorzystanie biomasy do celów energetycznych powinno odbywać się z poszanowaniem zasady „nie czyń poważnych szkód”, w szczególności w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza i różnorodności biologicznej. 8. Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów. Nie mogą one powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000.
8. Wsparcie bezzwrotne w ramach instrumentu finansowego	1. W odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych przez: a) jednostki samorządu terytorialnego ich związki stowarzyszenia, porozumienia - umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR minimum 10% b) jednostki samorządu terytorialnego, których projekty wynikają ze strategii terytorialnych opracowanych przez ich partnerstwa w celu wdrażania instrumentu terytorialnego (strategii ZIT lub strategii IIT) - umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR minimum 20% W przypadku spełnienia warunków określonych w lit. a) i lit. b) preferencyjne poziomy umorzeń kapitału pożyczki w części EFRR podlegają sumowaniu. 2. Przedsięwzięcia o najwyższej efektywności kosztowej przedsięwzięcia – umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR 10 %.

	3. Budowa magazynu energii - umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR 10%. 4. Budowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej/ciepłej z biogazu i biometanu - umorzenie kapitału pożyczki w części EFRR 10%. Wskazane poziomy umorzeń mają charakter referencyjny, a ich wysokość jest określana w metrykach produktów i każdorazowo podlega uzgodnieniom z IZ. W przypadku spełnienia przez Odbiorcę Ostatecznego więcej niż jednego z ww. warunków wysokość umorzeń podlega sumowaniu. Łączna kwota umorzenia nie może przekroczyć 50% kapitału pożyczki w części EFRR. Decyzję o umorzeniu części kapitału pożyczki podejmuje Partner Finansujący, po przedłożeniu przez Ostatecznego Odbiorcę dokumentów potwierdzających prawidłowe rozliczenie poniesionych wydatków oraz potwierdzeniu przez Partnera Finansującego kwalifikowalności wydatków i spełnieniu przez inwestycję warunków umorzenia. Decyzja o umorzeniu części kapitału zostanie podjęta po zakończeniu inwestycji objętej pożyczką.
9. Oprocentowanie	1. Rynkowe, 2. Preferencyjne dla MŚP spełniające kryteria pomocy publicznej / pomocy de minimis, 3. Preferencyjne dla podmiotów spełniających kryteria pomocy publicznej / pomocy de minimis, 4. Preferencyjne dla JST, których projekty wynikają ze strategii terytorialnych opracowanych przez ich partnerstwa w celu wdrażania instrumentu terytorialnego (strategii ZIT lub strategii IIT). 5. Możliwe jest zróżnicowane traktowanie inwestorów w formie

	asymetrycznego podziału zysku i strat tj. w zakresie oprocentowania pożyczki udzielanej ze środków wkładu Partnerów Finansujących. ²⁰
10. Pomoc publiczna	Przyjęta w Programie FEWL 21-27 konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że zarówno na poziomie podmiotu wdrażającego fundusz powierniczy, jak i na poziomie partnera finansującego pomoc nie wystąpi. Pomoc publiczna może wystąpić na poziomie Ostatecznego Odbiorcy. Instrument może funkcjonować na zasadach rynkowych, pomocy de minimis, pomocy publicznej przewidzianej w rozporządzeniu GBER, z zastrzeżeniem, że standardowo oprocentowanie ustalane będzie jako preferencyjne w stosunku do warunków rynkowych.
11. Szacowany współczynnik strat	10% z możliwością korekty w późniejszym czasie
12. Okres karencji	Karencja w spłacie kapitału pożyczki – do 12 miesięcy Karencja wydłuża okres spłaty pożyczki, z zastrzeżeniem maksymalnego okresu finansowania.
13. Zarządzanie produktem	1. Ostateczne parametry, w tym zapewniające osiągnięcie wskaźników określonych w niniejszej Strategii i nazwy Produktów Finansowych zostaną wskazane w dokumentacji dotyczącej postępowań mających na celu wybór Partnerów Finansujących. 2. W przypadku braku dostatecznego zainteresowania Ostatecznych Odbiorców oferowanym produktem lub zmianie warunków rynkowych (np. obniżenie stóp procentowych dla finansowania komercyjnego, co zmniejszy atrakcyjność pożyczki), za zgodą IZ FEWL 21-27 dopuszcza się modyfikację warunków/parametrów

²⁰ Oprocentowanie wkładu PF będzie zgodne z jego ofertą złożoną w biznes planie.

	produktu.
--	-----------

X. Montaż finansowy instrumentów finansowych

Zgodnie z art. 59 ust. 8 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, krajowe współfinansowanie programu może być udzielane albo przez Instytucję Zarządzającą, albo na poziomie funduszy powierniczych, na poziomie funduszy szczegółowych lub na poziomie inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców, zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych Funduszy²¹.

W przypadku współfinansowania krajowego na poziomie ostatecznych odbiorców, podmiot wdrażający instrument finansowy jest dodatkowo obowiązany do przechowywania dowodów kwalifikowalności wydatków.

Zadaniem Beneficjenta będzie zapewnienie, iż w ramach operacji finansowych za pomocą instrumentów finansowych, zostanie wniesiony odpowiedni wkład krajowy, w wysokości nie mniejszej niż 15%, zgodnie z odpowiednimi przepisami oraz programem FEWL 21-27.

Szczegółowe zasady wniesienia współfinansowania zostaną określone w umowie o finansowaniu projektów zawartej z Podmiotem wdrażającym Fundusz Powierniczy.

XI. Zarządzanie finansowe

Wkład programu FEWL 21-27 do Funduszu Powierniczego będzie przekazywany w transzach, zgodnie z art. 92 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060. Kwota ujęta w pierwszym wniosku o płatność stanowi zaliczkę w wysokości do 30% łącznej kwoty Wkładu Programu na instrumenty finansowe, na mocy właściwej umowy o finansowaniu. Kolejne wnioski o płatność stanowią refundację poniesionych wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w art. 68 ust. 1 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060. Kwota zaliczki ujęta w pierwszym wniosku o płatność zostanie rozliczona w zestawieniach wydatków, nie później niż w ostatnim roku obrachunkowym.

Zaliczka powinna zostać przeznaczona na utrzymanie płynności funduszu powierniczego, a także na pokrycie należnych Beneficjentowi i Partnerom Finansującym opłat za zarządzanie funduszem powierniczym/szczegółowym oraz przekazywanie wsparcia ostatecznym odbiorcom. Zadaniem Beneficjenta jest zapewnienie płynności funduszu powierniczego i sprawne przekazywanie środków Podmiotom Finansującym.

²¹ Podobnie jak w okresie 2014-2020, wkład ostatecznego odbiorcy w inwestycję wspieraną za pomocą instrumentów finansowych, nie jest kwalifikowany jako wkład krajowy.

XII. Koszty zarządzania – opłaty za zarządzanie

Opłaty za zarządzanie przewidziane dla podmiotu wdrażającego Fundusz Powierniczy oparte są na wynikach związanych z postępowaniem realizacji projektu i są określone w umowie o finansowanie zawieranej z Beneficjentem. Zgodnie z art. 68 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, w przypadku gdy podmiot wdrażający fundusz powierniczy wybrany jest w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia zgodnie z art. 59 ust. 3 ww. Rozporządzenia, kwota kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie, którą można zadeklarować we wnioskach o płatność jako wydatki kwalifikowalne, nie przekracza progu wynoszącego 5% łącznej kwoty wkładów z Programu wypłaconej ostatecznym odbiorcom w formie pożyczek.

Dodatkowe warunki, dotyczące wynagrodzenia Beneficjenta, mogą znaleźć się w umowie zawartej między IZ FEWL 21-27 a Beneficjentem.

W przypadku podmiotów wdrażających Fundusze Szczegółowe opłaty za zarządzanie również oparte są na wynikach związanych z postępowaniem realizacji projektu (zgodnie z tempem wypłat przez Partnera Finansującego pożyczek do ostatecznych odbiorców w ramach zawartych umów inwestycyjnych). Zgodnie z art. 68 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, w przypadku gdy podmioty wdrażające fundusze szczegółowe wybierane są w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia, zgodnie z art. 59 ust. 3 przedmiotowego Rozporządzenia, kwota kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie wypłacana tym podmiotom, którą można zadeklarować jako wydatki kwalifikowalne, nie przekracza progu wynoszącego 7% łącznej kwoty wkładów z Programu wypłaconej ostatecznym odbiorcom w formie pożyczek.

W przypadku, gdy podmioty wdrażające fundusze szczegółowe są wybrane w drodze procedury przetargowej, zgodnie z mającym zastosowanie prawem, kwota kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie ustalana jest w umowie operacyjnej i odzwierciedla wynik procedury przetargowej.

Dodatkowo w przypadku kwalifikowalności kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie zastosowanie mają warunki określone w art. 59 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz w ramach innych przepisów przedmiotowego Rozporządzenia, a także postanowienia określone w wytycznych dotyczących

kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, w szczególności zawarte w podrozdziale 3.9. Instrumenty finansowe.

XIII. Wykorzystanie i ponowne wykorzystanie zasobów związanych ze wsparciem z Funduszy zgodnie z art. 60 i 62;

Zgodnie z art. 62 ust. 1 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 zasoby zwrócone przed końcem okresu kwalifikowalności do instrumentów finansowych pochodzące z inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym spłaty kapitału i wszelkiego rodzaju wygenerowane dochody związane ze wsparciem z Funduszy, są ponownie wykorzystywane w ramach tych samych lub innych instrumentów finansowych na dalsze inwestycje na rzecz ostatecznych odbiorców. Ponadto zasoby zwrócone mogą służyć pokryciu:

- strat w kwocie nominalnej wkładu z Funduszy w instrument finansowy wynikających z ujemnych odsetek, jeżeli takie straty występują pomimo aktywnego zarządzania zasobami finansowymi,
- wszelkich kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie związanych z dalszymi inwestycjami, z uwzględnieniem zasady należytego zarządzania finansami również mogą być pokrywane z zasobów zwróconych.

Zasady, sposoby i formy ponownego wykorzystania środków po zakończeniu okresu kwalifikowalności określone będą w Polityce wyjścia przyjętej przez Zarząd Województwa Lubuskiego, w zgodzie z odpowiednimi przepisami prawa.

Art. 62 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060 wskazuje, iż zasoby pochodzące z inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym spłaty kapitału i wszelkiego rodzaju wygenerowane dochody związane ze wsparciem z Funduszy, zwrócone do instrumentów finansowych w okresie co najmniej ośmiu lat po zakończeniu okresu kwalifikowalności, podlegają ponownemu wykorzystywaniu zgodnie z celami polityki objętymi programem FEWL 21-27, albo w ramach tego samego instrumentu finansowego, albo – w następstwie wycofania tych zasobów z instrumentu finansowego – w innych instrumentach finansowych lub innych formach wsparcia.

Ponowne wykorzystanie środków finansowych, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o finansowanie projektu będzie realizowane zgodnie z art. 32 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Umowa o finansowanie zawarta z Beneficjentem będzie zawierać odpowiednie zapisy dotyczące rozwiązania lub wypowiedzenia umowy o finansowaniu oraz o niezbędnych działaniach związanych z Polityką wyjścia z instrumentów finansowych w ramach zawartych umów o finansowanie projektów Banku Gospodarstwa Krajowego.

XIV. Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie wdrażania instrumentu finansowego w celu zapewnienia zgodności z art. 42 i art. 50.

Zakres zbieranych informacji niezbędnych do monitorowania i sprawozdawczości instrumentów finansowych jest zgodny z wymogami opisanymi w Rozporządzeniu ogólnym 2021/1060 oraz Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027, Wytycznych dotyczących warunków księgowania wydatków oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów polityki spójności na lata 2021-2027, Wytycznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027, Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027.

W zakresie monitorowania i sprawozdawczości Beneficjent zobowiązany jest do:

- systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu, w tym gromadzenia danych i odpowiednich dokumentów na temat postępu rzeczowego i finansowego realizacji Umów Operacyjnych oraz Umów Inwestycyjnych,
- przyjmowania, weryfikowania i zatwierdzania składanych przez Partnerów Finansujących odpowiednich sprawozdań,
- pomiaru wartości wskaźników Projektu wskazanych we Wniosku o dofinansowanie oraz określonych w Strategii Inwestycyjnej,
- składania do IZ sprawozdań i raportów wskazanych w ust. 3 art. 42 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, w sposób pozwalający na zachowanie przez IZ terminów określonych w ust. 1 art. 42 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060,
- prowadzenia działań naprawczych, spowodowanych odchyleniami w realizacji umowy oraz Strategii Inwestycyjnej,

- niezwłocznego informowania IZ FEWL 21-27 o zaistniałych lub spodziewanych odchyleniach mających wpływ na terminową realizację umowy.

Podmiot wdrażający Fundusz Powierniczy składa do IZ FEWL 21-27 wnioski o płatność, które pełnią funkcję kwartalnych sprawozdań z postępu realizacji projektu (w tym końcowego sprawozdania z realizacji projektu), zgodnie z terminami określonymi w umowie.

Bieżące monitorowanie postępu realizacji umowy oraz Strategii Inwestycyjnej jest prowadzone przez Beneficjenta, przede wszystkim za pomocą danych gromadzonych w SL 2021, w module dedykowanym monitorowaniu instrumentów finansowych oraz aplikacji SZFEIK.

Instytucja Zarządzająca FEWL 21-27, może wystąpić o dodatkowe informacje, których nie obejmuje ww. system sprawozdawczy. Przedmiotowe informacje, jak i dane na temat realizacji Strategii Inwestycyjnej są przekazywane przez Beneficjenta w zakresie i terminie wskazanym przez IZ FEWL 21-27.

Monitoring i sprawozdawczość stanowią ważny element systemu realizacji instrumentów finansowych w ramach programu FEWL 21-27. Dane dotyczące realizacji projektów są ważną informacją wpływającą na sposób realizacji Strategii Inwestycyjnej, podejmowane decyzje dotyczące ewentualnych modyfikacji Strategii oraz FEWL 21-27. Ponadto monitorowanie i sprawozdawczość pozwolą na formułowanie ocen dotyczących adekwatności realizowanych procesów wdrażania instrumentów finansowych, adekwatności i efektywności realizacji produktów finansowych oferowanych odbiorcom ostatecznym.

Dodatkowo możliwe jest, w zależności od przyjętego przez IZ kształtu systemu ewaluacji, pozyskanie danych obrazujących jakość realizacji instrumentów finansowych w ramach FEWL 21-27. Celem ewaluacji może być również ocena stanu wdrażania IF, badanie wpływu wdrażanych instrumentów na osiągnięcie rezultatów programu FEWL 21-27 oraz wpływu na lubuską gospodarkę.

XV. Działania informacyjno-promocyjne

Podmiot wdrażający Fundusz Powierniczy, Partnerzy Finansujący oraz odpowiednio Odbiorcy Ostateczni zobowiązani są do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych zgodnie z zapisami umów ich obowiązujących, a także zgodnie z treścią przepisów prawa Unii Europejskiej, aktów prawa krajowego i odpowiednich wytycznych.

Obowiązki dotyczące działań informacyjno-promocyjnych, do których przestrzegania jest zobowiązany Beneficjent, Partnerzy Finansujący oraz Odbiorcy Ostateczni zostały określone w art. 50 Rozporządzenia ogólnego 2021-2027. Beneficjent za pomocą warunków zawartych w umowie o finansowanie zapewnia przestrzeganie na każdym poziomie realizacji instrumentów finansowych adekwatnych zapisów w zakresie informacyjno-promocyjnym.

Zgodnie z art. 50 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego 2021/1060, w przypadku, gdy Beneficjent, Partner Finansujący lub Odbiorca ostateczny nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z art. 47 lub art. 50 ust. 1 i 2 przedmiotowego Rozporządzenia i w przypadku, gdy nie zostały podjęte działania zaradcze, Instytucja Zarządzająca może zastosować środki, uwzględniając zasadę proporcjonalności, polegające na anulowaniu do 3% wsparcia z Funduszy na daną operację.

XVI. Zmiany i aktualizacja Strategii Inwestycyjnej

Zmiana lub aktualizacja Strategii Inwestycyjnej odbywać się będzie w oparciu o zapisy i zasady określone w umowie o finansowanie projektów zawartej przez IŻ FEWL 21- 27 i BGK. Wszelkie zmiany Strategii dokonywane będą w formie pisemnej. Ostateczne zatwierdzenie zmian lub aktualizacji Strategii należy do Zarządu Województwa Lubuskiego.

Zmiany w Strategii Inwestycyjnej mogą być wprowadzone w szczególności w następujących przypadkach:

- gdy uzasadniają to wnioski i rekomendacje płynące z analiz sprawozdań rzeczowych i finansowych z postępu wdrażania IF w regionie,
- gdy uzasadniają to wyniki analiz wpływu instrumentów finansowych na gospodarkę województwa lubuskiego,
- gdy uzasadniają to wyniki wdrażania IF w ramach FEWL 21-27 oraz zmiany popytu na zaplanowane produkty finansowe,
- zmian w regulacjach prawnych (unijnych lub krajowych), w tym dokumentów roboczych (np. wytycznych wydanych przez KE lub ministra właściwego ds. funduszy i polityki regionalnej),
- problemów z wyłonieniem Partnerów Finansujących lub też ze względu na niesatysfakcjonującą sprawność ich działania,

- gdy popyt na poszczególne IF odbiega od przyjętych założeń, co może prowadzić do zmiany alokacji na dany instrument finansowy,
- barier w sprawnym wdrażaniu IF wskazywanych przez Podmiot wdrażający Fundusz Powierniczy lub Partnerów Finansujących,
- niekorzystnego wpływu sektora komercyjnego na ofertę produktów finansowych w ramach IF programu FEWL 21-27,
- identyfikacji obszarów konkurencji między IF oferowanymi w ramach FEWL 21-27, a instrumentami zwrotnymi i bezzwrotnymi oferowanymi z wykorzystaniem innych środków publicznych,
- korekty wskaźników w zakresie definicji i wartości, z zastrzeżeniem utrzymania zakładanych efektów realizacji FEWL 21-27,
- aktualizacji oceny ex ante instrumentów finansowych, w zakresie uzasadniającym zmianę Strategii Inwestycyjnej,
- konieczności ujęcia wniosków wynikających z przeprowadzonych przez IZ ewaluacji,
- aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 r.,
- zmian zapisów programu FEWL 21-27,
- zmian zapisów Szczegółowego Opisu Priorytetów programu FEWL 21-27,
- zmian sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego lub kraju,
- w wyniku zaleceń Komitetu Monitorującego,
- korekt zapisów rodzących wątpliwości interpretacyjne,
- innych wniosków i rekomendacji wynikających z analizy stanu wdrażania i pojawiających się problemów,
- korekt oczywistych omyłek pisarskich/błędów edycyjnych,
- wystąpienia siły wyższej,
- innych działań przyczyniających się do lepszej realizacji Strategii Inwestycyjnej, instrumentów finansowych oraz FEWL 21-27.

Beneficjent, w ramach środków przeznaczonych na wynagrodzenie, w zależności od potrzeb, może prowadzić badania/analizy, w efekcie których będzie postulować

o wprowadzenie zmian do *Strategii Inwestycyjnej dla Instrumentów Finansowych w programie FEWL 21-27*, o których mowa wyżej.

Powyższa lista przesłanek uzasadniających aktualizację lub zmiany Strategii Inwestycyjnej nie jest listą zamkniętą. Modyfikacje Strategii mogą wynikać również z innych szczególnych przesłanek, które nie zostały wymienione ww. liście.